

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Добри Лазаров Иванов,

Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

член на научно жури, назначено със заповед № 88/12.10.2022 г.

на директора на ИБЕИ–БАН, доц. д-р Анна Ганева

ОТНОСНО: конкурс за заемане на академичната длъжност “Доцент” по професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Микология“, за нуждите на секция „Микология“ на отдел „Растително и гъбно разнообразие и ресурси“ към ИБЕИ – БАН, обявен в бр. № 12/07.05.2022 г. на Държавен вестник

Единствен кандидат гл. асистент д-р Димитър Йорданов Стойков

Представените от гл. асистент д-р Димитър Йорданов Стойков документи за участие в обявения конкурс са пълни и в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни звания и заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата

Димитър Йорданов Стойков е роден на 04.02.1973 г. През 1997 г. завършва СУ "Св. Кл. Охридски", специалност Биология, специализация Ботаника и след защита на дипломна работа на тема "Проучване на гъбите от род *Leptosphaeria* s. lat. в България", придобива образователно-квалификационна степен „магистър“.

През периода 1998-2001 г. е докторант в секция „Таксономия и екология на гъбите“ на Института по ботаника, БАН и след успешна защита на дисертационния си труд на тема „Таксономия и разпространение на сем. *Gnomoniaceae* G. Winter (клас *Ascomycetes*) в

България“ получава образователна и научна степен „Доктор“ по научна специалност „Микология“, по която е и настоящият конкурс.

През 2001 г. е назначен в секция „Таксономия и екология на гъбите“ на Института по ботаника, БАН, като специалист-биолог, а от 2003 - като научен сътрудник III ст., от 2004 г. научен сътрудник II ст., от 2008 г. научен сътрудник I ст. и от 2010 г. главен асистент. В периода 2009 – 2015 г. е помощник-куратор на Микологичната Колекция на ИБЕИ, БАН (SOMF).

Основните му научни интереси са свързани с проучване на торбести микромицети у нас и на Балканите (предимно от разреди *Diaporthales*, *Pleosporales*, *Hypocreales* и *Xylariales*), фунгиколни аскомицети, лихенизирани торбести гъби (род *Verrucaria* и близки родове; епифлеодни и епифитни лишеи), проучване и опазване на лихенизирани гъби в защитени територии и редки видове.

2. Научно-метрични показатели

Кандидатът е представил публикациите си по групи показатели, съгласно указанията за покриване на изискванията за придобиване на академичната длъжност „доцент“ по обявения конкурс. В него д-р Димитър Стойков участва със списък от 61 научни труда, от които 1 е хабилизационен труд - монография, 11 са в списания с импакт фактор (1, от които е приета за печат), 3 са в списания с импакт ранг (SJR, Q), а също така 44 публикации без IF или SJR, които не носят точки, но са с научни приноси и за това са включени в рецензирането. От тези 44 публикации без IF или SJR 30 са научни статии, вкл. кратки съобщения, в международни или национални списания с чуждестранна редколегия, реферирани в други бази данни; 8 са статии в рецензирани национални списания с чуждестранна редколегия и в международни списания, без реферирание; 4 са статии в сборници от трудове от национални конференции и национални конференции с международно участие; 1 е статия в международен сборник и 1 печатно представяне на научна монография.

Представен е съобразно изискванията и списък от 6 заглавия, свързани с придобиване на ОНС „доктор“, от които 2 са в международно списание и 3 са в рецензирани сборници - от национална конференция и от симпозиум с чуждестранно участие, без реферирание и без индексирание, както и Автореферат на дисертационния му труд.

Разпределени по групи, заглавията, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация са както следва:

В показател В е включен Автореферат на дисертация, който носи 100 точки, колкото и се изискват за покриване на изискванията за придобиване на академичната длъжност „доцент“.

В показател Г са включени 16 научни труда, които според кандидата му носят общо 242 точки, при изискуеми 220. Съответно в Г7 са 14 и Г8 са 2, от които с IF са 11. Кандидатът скромно е посочил в справката за съответствие 3 от статиите, като статии в списания с импакт ранг (SJR, Q) и за тях се посочват по 10 точки. Следва да се отбележи, че след като имат квантил по Scopus, тези статии трябва да му носят съответно 25, 12 и 12 точки. Също така краткото съобщение, което не е отчетено с точки от кандидата, е в списание с Q4 и се взема под внимание при рецензиране. При всяко положение трудовете му носят повече точки от изискуемия минимум по показател Г.

По показател „Д“, кандидатът е представил списък от 26 труда, които са цитирани общо в 110 научни публикации, от които 103 са публикувани в списания с IF и 7 в списания с SJR. Точките по този показател също значително превишават изискващите се 60 точки. Такава голяма цитируемост е доказателство за интереса на научната общност към въпросите, които кандидатът разработва, както и за значимостта на получените от него резултати.

По тези наукометрични показатели д-р Димитър Стойков напълно отговаря на националните и академичните изисквания за заемане на длъжността „доцент“, за която кандидатства.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата и най-важни научни приноси.

Научните интереси и приноси на д-р Димитър Стойков са задълбочени и са в следните направления: проучване на таксономия и разпространение на диапорталните гъби (разред *Diaporthales*), на други групи торбести гъби, на лихенизирани гъби и на базидиални гъби.

По показател В3 кандидатът е представил публикувана монографска разработка на разред *Diaporthales* в България. В нея са включени 104 вида, принадлежащи към 31 рода на

5 семейства (*Cryphonectriaceae*, *Diaporthaceae*, *Gnomoniaceae*, *Melanconidaceae* и *Valsaceae*), от които 95 вида са установени и потвърдени на територията на Република България. За първи път са съобщени видовете *Linospora caprea* и *Gnomonia pruni*. Представена е и информация за степента на проученост на диапорталните гъби и таксономичните концепции, както и по-важни, стопански значими за страната видове от разряда. Включени са морфологични описания на видовете, както и бележки по разпространението, таксономията и особеностите в изменчивостта им (№ 1).

Приносите в научните публикации по показателите Г7 и Г8, както и в публикациите без IF или SJR могат да се групират по следния начин:

Таксономия и разпространение на торбести гъби

Описан е един нов вид за науката – *Apiognomonia fakirovae* (№ 2), богато илюстриран и разграничен морфологично от близки до него видове.

Публикуван е подробен списък на диапорталните гъби и техните растителни субстрати/гостоприемници, познати до 2006 г. в България (№ 22).

Направени са предложения за приоритетни названия на 15 родови имена, включващи пълен списък, цитиран източник и типов вид (№ 13).

Съобщени са един нов род *Ditopellina* и няколко нови вида за микотата на България и Балканския полуостров – *Gnomoniella vagans*, *Ophiognomonia melanostyla*, *Sydowiella dryadis* (№№ 6, 20, 31).

Представени са с морфологични описания и/или илюстрации, основани на изследвани български материали: *Melanconis aucta*, *Plagiosphaera immersa*, *Pleuroceras pleurostylum*, *Pseudovalsa umbonata* (№№ 40, 41, 42, 45), и потвърдени с образци у нас – *Apiognomonia erythrostoma*, *A. veneta*, *M. modonia*, *Mamiania fimbriata* (№№ 1, 32, 48, 57).

Съобщени са нови видове диапортални гъби за микотата на съседни европейски страни: Гърция, Румъния, и Турция (№№ 19, 31). Общо десет вида са съобщени от Турската част на Странджа планина (№ 23).

Публикувани са нови субстрати на диапортални гъби, не съобщавани досега в литературата: напр. *Alnus viridis*, *Quercus castaneifolia*, *Q. trojana* (№ 1, № 31), както и

нови хорологични данни за видове с важно стопанско значение в страната (№№ 1, 20, 32, 48, 56, 57). Потвърдени са видове от разряда в страната, и са публикувани такива с нови хорологични данни и растителни субстрати/гостоприемници у нас (№№ 1, 20, 32, 48, 57).

Извършено е таксономично проучване на род *Trochila* в България. Направени са оригинални описания на установените видове, придружени от черно-бели микрорисунки. Анализирани са изменчивостта на техните аскоспори и е установено, че съотношението дължина/ширина е постоянен белег, с висока таксономична стойност, и може да се използва при определянето им. Направено е сравнение на размерите на спорите в изследваните образци и такива от други европейски страни (№ 4, № 34).

Установени са нови родове за микотата на България и Балканския полуостров: *Bricookeia*, *Tubeufia* (№ 11, № 27) и е съобщен един рядък вид в Европа (№ 12). Нов фунгиколен вид, развиващ се по черни строми на *Diatrypella*, намерен в Западна Стара планина и Софийски район, е представен с описание и цветни илюстрации (№ 10).

Сравнително-морфологично са изследвани два, считани до скоро за ендемични видове от Гърция (*Zeus olympius* и *Cosmospora ganymede* - приоритетни за опазване) по български материали и гръцки образци от класическото находище. Включени са цветни илюстрации и подробни описания, основаващи се на изследваните материали за първи път след първоначалните им описания от Гърция (№ 53).

Публикувана за първи път е биологична връзка между перитеции на *Nectria decora* в стари клонки от акация и безполов морф на *Fusarium lateritium* в природата, с макроконидии, получени в култура и потвърдени в материал от естествената им среда - Източен Предбалкан. Получените едноспорови изолати, култивирани върху три хранителни среди, са анализирани молекулярно-филогенетично, и резултатите от получените ITS и LSU-секвенции са съпоставени с най-високия процент идентични с наличните публични генетични бази данни (№ 9).

Публикувани са нови видове за България, Румъния, Гърция и Северна Македония (№№ 6, 18, 29, 30, 33, 34, 35, 39, 43, 47, 52), вкл. два вида - считани за инвазивни (№ 36, № 37). Направени са допълнения към хорологията на видове, по-рядко съобщавани от нашата страна (№№ 18, 30, 55, 57, 60).

2. Таксономия и разпространение на лихенизирани гъби

Публикуван в съавторство е списък на лихенизираните и лихениколни гъби в страната (№ 21).

Съобщени са нови видове лихенизирани гъби за България (№№ 8, 21, 24, 28). Обобщена е наличната информация до 2015 г., и е представена UTM-grid карта на находищата на белодробния лишей (№ 54).

Публикувани са допълнения към хорологията на видове, вкл. срещани в защитени територии (№№ 3, 14, 15, 16, 17, 24, 28, 54, 55, 59), както и нови данни за находища на видове със статус на застрашеност с посочени координати на местонаходища (№ 59).

3. Таксономия и разпространение на базидиални гъби

Публикувани са нови видове за микотата на България, вкл. видове, несъобщавани до момента от територията на Балканския полуостров (№№ 5, 7, 25, 32, 38, 44, 46, 49, 55).

Направени са допълнения към хорологията на консервационно-значими или по-рядко съобщавани до момента видове от територията на страната (№№ 26, 32, 49, 50, 51, 55, 58, 60).

Приноси с научно-приложен характер:

Проучвано е разнообразието от лихенизирани и нелихенизирани торбести и базидиални гъби в защитени територии в страната (№№ 14, 15, 28, 30, 32, 54, 55, 58, 59).

Направена е кратка характеристика на местообитанията, в които лишеите са важен компонент, придружена от данни за видовото им разнообразие в изследвани полигони от крайбрежни екосистеми с рядка растителност извън мрежата НАТУРА 2000 в България (№ 16).

Публикувани са по-характерните видове лихенизирани гъби, установени в теренни полигони от Екосистеми с рядка растителност във вътрешността на страната извън мрежата НАТУРА 2000. Включена е информация, отразяваща най-важните им морфологични особености, екологичните изисквания към обитаваната среда и разпространението (№ 17).

Приемам без възражение представената от д-р Димитър Стойков „Справка за приносите“.

Заклучение

На основание на представените по конкурса материали от д-р Димитър Стойков убедено считам, че същият напълно отговаря, а по някои показатели значително надхвърля общонационалните критерии за заемане на академичната длъжност „Доцент“, определени от Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото прилагане, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН.

Д-р Димитър Стойков е миколог с ясно очертан научен профил, разпознаваем учен сред научната общност, изцяло отдаден на работата си и с доказани научни и научно-приложни приноси.

При проучванията си кандидатът прилага подходящи таксономични методи, провежда работа както с български, така и в чуждестранни хербариумни материали, прави задълбочени номенклатурни ревизии.

Д-р Стоянов познава много добре българската микота – открива нови видове за страната, съседни държави и Балканския полуостров

Редовно участва в провежданите национални и международни конгреси, конференции и симпозиуми. Член-учредител е на Българското микологично дружество, International Society for Fungal Conservation и Société Mycologique de France, Association Ascomycete.org.

На основание на гореизложеното убедено препоръчвам на членовете на Научното жури да подкрепят избора на д-р Димитър Стойков за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 4.3. Биологически науки, научна специалност „Микология“, за нуждите на секция „Микология“ на отдел „Растително и гъбно разнообразие и ресурси“ към ИБЕИ – БАН.

25.11.2022 г.

Варна

Рецензент:

(Проф. д-р Д. Иванов)